

చల్లనిగాలిసోకింది. హాయిఅనిపించింది. కళ్లుపిప్పిచూసేను మెల్లిగా. సోందర్యమైన ప్రకృతి ఆపుపడ్డది. అదివరకట్లాచూడకండడంచేత ఆదే నాపుట్టుకనుకుంటూ. క్రమముగావస్తోంది నాకుడివేపునుంచి వెలుగు. రానురాను ఆదిక్కున ఎఱ్ఱనిబింబం వొకటి భూమిలోంచిలేచినట్టు లేచిందివైకి. ఆబింబంనుంచే వెలుగుంథా యొగజల్లబడుతోంది. మరికొంచం నేపట్లో ఆకాంతం అదిపోయి బట్టబయలు అయింది.

నాల్గుదిక్కులూ వుళ్ళీచూసేను. నేనొక రైసేకాదు నాచుట్టుప్రక్కల అనేకులున్నారు నాలాంటివాళ్లు. నాకన్నచాలా పెద్దవాళ్లు, నాయీడువాళ్లు, కళ్లు తెరవక చచ్చనిచచ్చుదాల మునుకులోంచి యింకా తోంగి చూస్తోన్న వాళ్లుకూడావున్నారు. మరికొందరి రూపంవునికి నాదిమల్లేనే వున్నాయి. కాని వర్ణ వేధంమాత్రం వుందిఎఱ్ఱగా, పచ్చగా, తెల్లగా. మరికొంతదూరాన యింకా కొందరున్నారు. అయినా వాళ్లరూపంవునికి అన్నీ వేరు. వాళ్లలాతే వేరు.

దూరంనుంచి ఒహోయన మమ్మల్తుందరినీ పరీక్షిస్తోవస్తోన్నాడు. కొందర్నికోస్తోన్నాడు ఆమాంతం. నాకుధయమైంది నన్నుకూడా కోస్తాడేమోనని. నాదగ్గిరికొచ్చి తనవల్లనికత్తితో కదిలించేడునన్ను. నాపక్కనవున్న నాతోలుట్టువు నోహోమెని, చాలాపెద్దామెని కోసి బుట్టలో వేసుకొన్నాడు. చాలామంది తమదుర్లకకి ఏడుస్తోవున్నారుదాంట్లో. ఆకోసినతావుల్లోంచి ఆశ్రుబిందువులు కారుతోన్నాయి. నన్ను చూసి అన్నారువాళ్లు: "నీగూడాయిట్లాంటివిధే రానుండమ్మా! ఎందుకుపుట్టావమ్మా? నువ్వ్రకూడా మామల్లే చావడానికి!" అంటూకంట తడిపెట్టుకొన్నారు. ఎందుకుపుట్టేనా నిజంగా ఆని విచారించా. అయినా నాచేతులో యేముందిపుట్టడానికి, పుట్టకపోవడానికి? నన్ను పుట్టించమని తపస్సుచేసి బతిమాలానా! ఎట్లా కావాల్సింటే అట్లాఆపుతుంది. ఏంచేస్తాం! తప్పించుకొని పారిపోవడానికి వీలుందావీమోనా?

వృద్ధిఅయినట్టే ఊజిస్తోందివెలుగు. ఆయెఱ్ఱనిబింబంమరొక వేపున మళ్లీచూయమవుతోంది భూమిలోకి. కిందివేపున చిన్నకొమ్మలమధ్యవున్న నారపుడకలచిక్కులో ఒహాచిన్నపిట్టవొచ్చిచూచుంది.

మరలచీకటియింది. దూరంనుంచి ఒహోయననడుస్తో నాదగ్గిరికొచ్చి రాలిమీదకూచున్నాడు. పొద్దు టాయనమల్లె మోటుగాలేడు. చాలాఅందంగాఉన్నాడు. గుడ్డలుగూడా చాలామృదువైనవి. అయినా గుడ్డల మీద నొంటిమీద యేమాత్రం లత్యంలేనట్టు ఆలోచిస్తో కూచున్నాడు. చాలాసేపయింది. పెద్దగాలాకటి వీచింది. ఆగాలిచేత ఆయన తలకిదగ్గిరిగాజరిగాసేను. నావేపుమాకాదు. ఆహాపుల్లోనే లలితత్వం, విచక్షణాజ్ఞానం, నాయందలిప్రేమా అన్నీ ఇమిడివున్నాయి. మృదుత్వంగానన్ను చేతితోతాకేడు. మద్దు పెట్టుకున్నాడు. ఎందుకు నామీదింకడయ ఈయనకి?

కోకేడు, అట్లాచేస్తాడనుకోలా. నాబాధాఅయినకి తెలియకా? అయినా అనల్లటివాడి బుట్టలోపడ్డ దానికన్న ఈనాగరికునిచేతుల్లో పడడం నయమని తృప్తిపొందా.

పెద్దబంగళాలోకి తీసికట్టేడు. ఎటుచూసినా గోడలూ, పటాలు. కిటికీల్లోంచిగాలివస్తోన్నా బిగబట్టి నట్టుందిగాని స్వేచ్ఛగావీచడంలేదు. ఒకబల్లమీద నన్నుంచి దీపంవెలుగులో ఒహాకాగితంమీద యేమో రాకేడు. దాన్నిచించి ఇంకోమాటురాకేడు. ఆకాగితాన్ని నన్ను ఇంకోహాకాగితపుసంచిలో మక్కిేడు. నారెక్కలన్నీ అణిగిపోయాయి. చాలానొప్పిపెట్టింది. ఏంచేయను భరించక? ఖర్మం!

చాలాసేపున్నా ఆనంచిలో. సంచికదిలింది. రెండుమెత్తనివేళ్లు మెల్లగానన్ను సంచిలోంచిబయటికి తీశాయి. చాలావెలుగుంది. కాని అది చాలాచల్లంది. ఆకాంతిని యొగజల్లే ఆబింబంఎఱ్ఱగాలేదు. తెల్లగావుంది.

గాలిరివ్యవసాచడంమాని తెలియనట్లు మెల్లిగాకదుల్తోంది. నన్ను సంఠిలోంచి తీసిన ఆరెండువేళ్లు చాలా అందమైనవి. ఆమెదేహాపునన్నె మృదుత్వంచూసి సిగ్గపిండినాకు. నన్ను తనపక్కన రాతిమీదుంచి ఆకాగితం చదివింది. చప్పున నారక్కలన్నీ నొప్పిపెట్టెట్టు తనపెదిమలకి నొత్తుకుందినన్ను. ఆమెత్తని పెదిమలనుండులోంచి నొచ్చేకమ్మనినానన నానానకన్న యెన్నోయిమ్మళ్లు తియ్యగావుంది. నాలుగైదుసార్లు నన్ను ముద్దుపెట్టుకొని నారక్కలాగ నున్న గావున్న తనచెంపకి అణిచిపూచుంది కొంతసేపు. పైనుంచి నన్నని వుడుకునీళ్లధార వోహాటివొచ్చి నన్ను తడిపింది. తిరిగిచూస్తే ఆధార ఆమెకంటిలోంచి వొస్తోంది. ఈమెకూ దుఃఖమేనా? యెందుచేత? నాకు అంటే విధిలేదుకాని యీమెకేంభయం?

చాలాసేపు అట్లాగేపూచుంది ఏమోఅలోచిస్తో. ఎవరోవొచ్చివట్టు చప్పుడయింది. ఆకాగిదాన్నినన్ను తనపట్టురవికలో నాచుకుంది. ఆవచ్చనిదేహం నావొంటికి తాకేటప్పటికి హాయివల్ల వొళ్లుగగురుపొడిచింది.

ఆదేహాపుకదిలిక చేత ఆవచ్చనిమెత్తదనంకిందిచప్పుడుచేత ఆమెవొకచోట వుండలేదనీ, ఆమెకు మనోస్వస్తతలేదనీ తెలిసింది. ఆవొచ్చినవ్యక్తి కణసంగా ఈమెని మాటలాడినట్టు ఆరవికలోంచి విన్నా కొద్దిగా. అలసటచాత అప్పుడప్పుడు ఆమెవొంటిలోంచి నన్ననిధివొచ్చి నారక్కలకితాకింది. చాలాసేప యాక ఇంకోదేహంవొచ్చి నన్ను ఆమెచేహానికి అణిచింది. ఆదేహంలోంచికూడా అట్లాంటిచప్పుడే వొస్తోంది. ఆమెవేళ్లు నన్ను నాపక్కని కాగితాన్ని తైటికితీశాయి. ఆమెచేహానికి అరుక్కొడంచాత నారక్కఒహాటివిరిగి అక్కడేవుండిపోయింది. వొక్కసారి స్వచ్ఛమైనగాల్చి చాలనిపించేట్టుపీల్చా.

నన్నీ మెదస్గిరికి పంపినాయన ఈమె పెద్దచెట్టుచీకట్లోవున్నారు. ఆచెట్టుకొమ్మలనుండులోంచి ఆతెల్లని కింబం తొంగిచూస్తోంది. నామీదలక్ష్యమేలేదు నాళ్లకి. ఆచెట్టుమొదట ఆకాగితంమీదవుంచింది నన్నామె.

ఏంచేయను! జరిగేక క్షిప్రంలేనా నాకు ఆమాంతంఅక్కణ్ణుంచిలేచిపోయి మళ్లీనాతావునుచేరేదాన్ని. లేకపోలే యెవరికీ అవుపడకుండా పొయ్యేదాన్నియొక్కడికైనా. మాయమయ్యేదాన్ని. భూమ్యుకాశాలు కలిసినట్టు అవుపడేవోట ఆమెత్తదనంవుందిమాడు అక్కడ ఆమెత్తదనంలో అణిగిపోయ్యేదాన్ని. అప్పుడు నాకీబాధలన్నీ తప్పేవి. వీళ్లకంటికి దుర్లభమయ్యేదాన్ని. ఏజన్మాన యేంపాపంచేశానని యిట్లాబాధించాలి వీళ్లనన్ను. ఆయననన్ను కోనేటప్పుడు ఒహాచిన్న ముల్లుతనవేలుకితాకితే చప్పునవేలునిర్పూడించి ఆముల్లుకేసి తన వేలుకేసిమాశాడు యెగాదిగా. ఆంతుమాత్రపు బాధనే తను భరించలేకపోలే నన్ను తామిట్లా నలికేస్తే నేనెట్లాభరించగలనని విచారించవద్దా?

మళ్లీ తీసికెల్లింది. ఆమె నన్ను ఒహా చీకటిపెట్టెలో దాచింది. ఈకష్టకాలలో నే నొక్క ర్తనేగాకుండా ఆకాగితాన్నికూడా నాతోజతచేసిందిపాపం. అయినా ఆకాగితంతో నాకేమీ లాభంలేక పోయింది. దానిసిద్ధిగతులను తెలిసికొనినావిషయం కొంచం వెలిబుచ్చుకొనరానిగ్గుడా అవకాశంలేదు. ఒకచోటవున్నామంటేవున్నాం. అంతే.

నీరసంయొక్కువయింది ఆహారంయేమాత్రం లేకపోవడంచేత. పీల్చడానికి గాలికూడా దుర్లభ మయిందాచీకటిపెట్టెలో. చచ్చిపోయినట్టున్నాదాంట్లో.

చాలాసేపయాక మళ్లీబయటికి తీసిందినన్నామె. ఆకాగితాన్నికూడా దీపంవెలుగులో బహుబల్లమీద వుంచింది. ఆబల్లకు ఆమెకెదురుగా నున్న గా పెద్దగాయేవోవుంది. దాంట్లో ఆమె నేను కాగితం దీపం ఆన్ని అవుపడ్డాయి. దాంట్లో చూసితరువారే తెలిసింది నారూపంయెంతమారిపోయిందో. రక్తంయేమాత్రం లేకండా అయింది. జీవితంమీది ఆశేవొదిలిపోయింది.

ఆమెనేసిచూకా నున్నేకదా నామృత్యు దేవతవిఅని. ఈకాగితంకో చూస్తో ఇంకొకావాంట్లో యేదో రాస్తోంది. ఆరెండుకళ్లలోంచి నీటిధారలు కారుతోన్నాయి. ఆపెదిములు పలుకుతోన్నాయి. ఏమవుతోందోఆమెకు నాకు తెలీలా. నీళ్లుకారే ఆచెంచదగ్గరేనా నన్నువుంచుతే బావుండేది. ఆకాస్తత్తడైవా పాశేది. కాని ఆమెకి నేనిప్పుడు అవసరంలేకుండా ఆయాను. ఆకాగితంవేపుచూస్తో ఆవేశంతో రాస్తోంది. చెంచెంబడిబారి కాగితంమీదచుడే కంటినిళ్లమీదకూడా దృష్టిలేదామెకి. నీళ్లుకారుతోన్నాయన్న విషయమే తెలీనట్టుంది.

తనహృదయావేదన మనోస్థితిసంతా ఆకాగితంమీద చక్కగా చిత్రించాలని ప్రయత్నిస్తోంది. కాని ఆచిత్రము తగినట్టుకుదర్లంలేదు. బాధచుడుతోంది. రాస్తోంది. అదితృప్తికరంగా లేకపోవడం తెలిసికొని కొట్టేస్తోంది. ఆలోచించిచివల్లీ రాస్తోంది.

ఇట్లా ఒహసారిరాసిందాన్ని కొట్టేసి అకస్మాత్తుగా నావేపుచూసింది. తనయెడమచేతిని నావేపు జూచింది. నన్ను తనచెంపకి అడుకుంటోందిగావును నాఆదృష్టంబండిందిగావును అనుకున్నా. కదిలించింది. అబ్బా! మనంఆకించే దోహటిజరిగేదోహటి. నారెక్క నోహదాన్ని పూడబీకింది. నాలికలోనోట్లోకి తీసికొని చప్పురించింది. ఇంత్రూరంచేస్తుందని యెప్పుడూ అనుకోలా.

ఒహటి ఒహటి రెక్కలన్నిట్నీ ఊడబీకితిప్పుది రాకుసిలాగ. అప్పుడుకాని ఆమెరాతపూర్తికాలా. కాగితాలన్నీ తీసికొని లేచిపోయింది. ఆబల్లమీద రెండుపుస్తకాలు నేనే మిగిలం. నారూపాన్ని చూసుకుంటే దుఃఖంఆగిందికాదు. పెద్దని అందమైన ఆకారమంతా మాయమయ్యి నగ్నంగా నేనే మిగిలాను. నానురూప మంతానశించిపోయొక నే నెవరికికావాలి?

దీపంఆరిపోయింది. మళ్లీ చాలా నేపుచీకట్లోవున్నా. క్రమంగా కిటికీలోంచి తెల్లనికాంతిరావడం ఆరంభించింది. కాంతిని యెగజలే ఆయెట్టునిలింబంకూడా ఆవునడ్డవాకిటికీలోంచి. నేనుపుట్టిననాడు ఆబయిల్లో యీసమయాన యీయెట్టునిలింబంనెళ్లిన సమయాన నాకంతఆనందం అనిపించింది! ఈవాళ్లయెట్లా మారింది నాదశ!

చెలుగుచాలావొచ్చింది. ఒహోయన—నల్లనాయన వొచ్చాడు. చేతులలోవున్న ఒహపెద్దగుడ్డలో ప్రతి వొస్తువుని తుడుస్తోన్నాడు. అన్నిట్నీ తుడిచి నేనున్న బల్లదగ్గరికి వొచ్చేడు. ఆపుస్తకాల్నీ తుడిచి భద్రంగా ఒహపక్కనవుంచేడు. ఆగుడ్డను బలంగాబల్లమీదకొట్టి నన్నుగూడా కొట్టాడు. దూరానద్వారందగ్గర పోయి పడ్డా. ఏండకనాది! ఏకోచెత్తఅనుకున్నాడుగావును? అక్కడ ఆబల్లమీదవుండడానికి అనర్హురాలినను కున్నాడుగావును! వొస్తోన్నాయి. ఆమోటునల్లనికాళ్లు నాదగ్గరకొస్తోన్నాయి. తొక్కుతాడు. తప్పుదు. అబ్బా, అబ్బా! ఇట్లారామందా నాఆంకిం?

జానకి మనస్సు అధికార్ల సూర్యనారాయణ రావుగారు బి.యె;బి.యల్.

గాలివీచుచునుండ గదలుపర్లంబు	రాజుపోడమినబొంగు రత్నాకరంబు
వెలుగుగ్రమ్ముచునుండ విడునుపుష్పంబు	రవిబౌలుమదయింప రగులును సభంబు
వాసంతమలరింపబాడును పికంబు	నననవాంగకమెన్ను కవితనయనంబు
సన్ను గాంచినసవ్వు. నా చెలిముఖంబు.	సఖునినలపెంచు నా జానకిమనంబు,